

4. Tema

1.

I. Metin

Dinamit ağacı, Güney Amerika'da yetişen ve boyu 60 metreye kadar uzayabilen bir ağaçtır. Bu ağaç, tohumlarını yaymak için diğer ağaçlardan farklı bir yol izler. Olgunlaşan meyvelerini orman tabanına düşürmek yerine patlatarak, tohumları 45 metrelik bir alana yayar. "Maymun çıkmaz ağacı" olarak da adlandırılan bu ağaçtan, meyvelerini patlatırken sesler yükselir.

II. Metin

Bitkiler dünyasının en hızlı eylemini, "bunchberry" ağacının çiçekleri gerçekleştiriyor. Eylemin hızını anlatmak için saniyeyi çok daha küçük zaman birimlerine bölmek gerekiyor. Çiçek, saniyenin binde birinden daha kısa bir süre içinde açıyor. Hesaplamalar doğruysa bu çiçeklerin açtıkları sırada ortaya çıkan basınç, astronotların bir füzenin fırlatılışı sırasında hissettikleri basıncın sekiz yüz katı.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinlerin ortak özelliklerinden biridir?

- A) Örneklere yer verilmesi
- B) Tanımlama yapılması
- C) Kişileştirmeden yararlanılması
- D) Karşılaştırmaya başvurulması

2. Toplum içine girdiğimde en çok karşılaştığım sözler şunlar oluyor: "Size çok imreniyoruz, okuyacak ne çok vaktiniz oluyor. Sosyal medyadan paylaştığınız kitapları hevesle alıyor ama onları okuyacak vakti bir türlü bulamıyoruz." Hâlbuki - - - -. Okumak hayatı anlamayı ve anlamlandırmayı kolaylaştırdığı için her anımızda, başka zevk arayışına girmeden bir kitabın sayfalarına demir atıveririz.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) okuyacak zamanımız olduğu için okumayız, okumaktan keyif aldığımız için okuruz
- B) zaman yetersizliği, yalnız okurların değil, toplumun genel bir sorunudur
- C) biz yazarlar da onlardan çok farklı değiliz, hayat telaşı içinde okumaya zaman bulamıyoruz
- D) okumak, gerçekten de öyle ayaküstü yapılabilecek, geçirilecek bir eylem değildir

4. Tema

3. Sanma şahım / herkesi sen / sadıkane / yâr olur
Herkesi sen / dost mu sandın / belki ol / ağyar olur
Sadıkane / belki ol / bu âlemde / dildar olur

Bu dörtlükte her dizenin eğik çizgiyle (/) gösterilen ilk bölümleri yukarıdan aşağıya okunduğunda birinci dizeyi, ikinci bölümleri ikinci dizeyi, üçüncü bölümleri ise üçüncü dizeyi oluşturmaktadır.

Buna göre dörtlüğün son dizesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

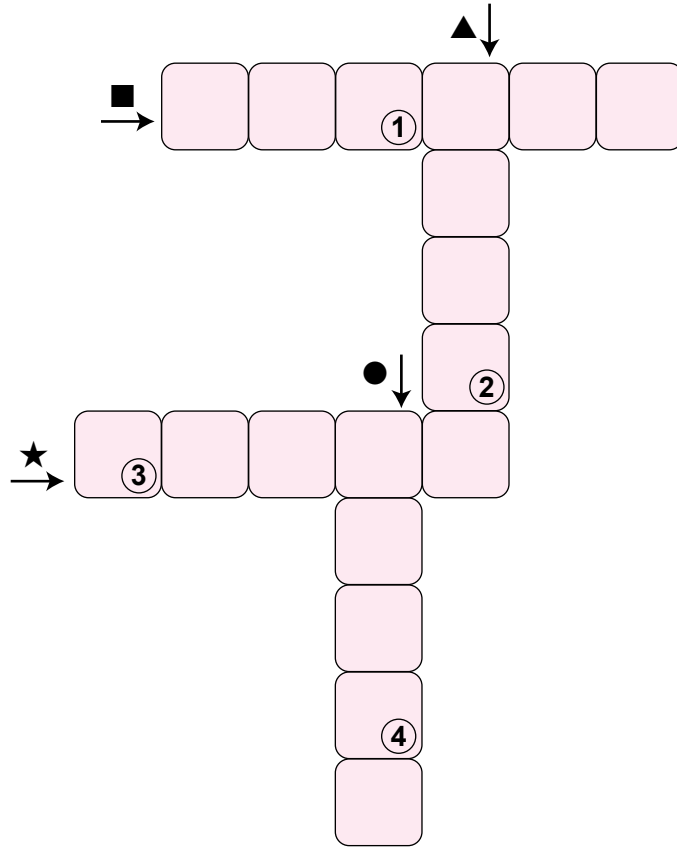
- A) Ağyar olur / dildar olur / yâr olur / serdar olur
B) Herkesi sen / bu âlemde / sadıkane / dost mu sandın
C) Yâr olur / ağyar olur / dildar olur / serdar olur
D) Sanma şahım / herkesi sen / sadıkane / dost mu sandın

4. Tema

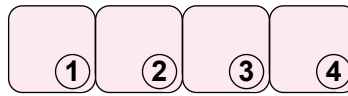
4. Birbirine yardım eden fertlerden oluşan topluluklar, engelleri daha kolay aşip üst düzey başarılar elde edebilir. İnsanın geçmişinde gördüğümüz ve onu dünyada baskın tür hâline getiren sosyal ve kültürel gelişimin arkasında böyle bir gerçeklik yatar.

Bu metindeki bazı sözcüklerin anlamları “■, ★, ●, ▲” simgeleriyle verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak aşağıdaki bulmacaya yerleştiriniz.

- Benzerleri arasında, güç ve önem bakımından başta gelen.
- ★ Bir nesnenin, bir kimsenin başka nesne veya kimselere göre değer ve yücelik derecesi.
- Bir şeyin gerçekleşmesini önleyen sebep.
- ▲ Sıkıntı çekmeden, yorulmadan yapılabilen.

ANAHTAR SÖZCÜK

Numaralanmış kutularda yer alan harfler “ANAHTAR SÖZCÜK” bölümüne yerleştirildiğinde aşağıdakilerden hangisi oluşur?

A) S E N A

B) S A L I

C) S A Y I

D) S A D E

4. Tema

5. Sanatın, gerçekleri yansıtmaması gerektiğini söyleyen Tolstoy, "Sanatta önemli olan, birtakım karakterler yoluyla hikâye anlatmak değil, okuyucuya gerçekleri hatırlatmaktır." diyerek sanat eserlerinin insanlara boş şeylerle vakit kaybettirmemesi gerektiğini vurgular. Çünkü hangi sanat türü olursa olsun, sanatta gerçekçilik çok önemlidir. Sanatın faydası, gerçeği bütün yönleriyle ve samimiyetle anlatmasındadır. Bu yüzden sanat eserlerinde gerçekler olduğu gibi verilmelidir. Hayalî ve gerçekleşmesi imkânsız birtakım eylemleri, durumları ve görüntüleri sanat diye sunmanın insana bir faydası yoktur.

Aşağıdaki tablolardan hangisi bu sözleri söyleyen kişinin onayladığı türden bir sanat eseri değildir?

6.

Bu görseli en doğru yansıtan metin aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Geçenlerde mahalleden iskeleye kadar yürüyeyim, dedim. Sahilde kimi göreyim? Bizim Emine teyze bir köşeye oturmuş, kuşları yemiyor. Yanına gidip başına dikildim. Beni görünce heyecanlandı, hemen ayağa kalktı. Başladık eski günleri, o meşhur turşularını, benim mavi bisikleti konuşmaya.
- B) Sözde öğleden sonra buluşacaklardı ama Suat yapmıştı yine yapacağını. Bekleye bekleye bir hâl olmuştu. Karnı da epey acıkmıştı. Acaba arkasındaki simitçiçiden simit alsa açlığını bastırabilir miydi?
- C) Süleyman, dikkat et, diyorum. Ağabey, merak etme, diyor. Hareket hâlindeki kamyonu binmeye çalışılır mı hiç? Aşk olsun Mahmut, sen de gece gece şehrin göbeğine ne demeye soktun ki bizi? Oğlum, in aşağı; şimdi bir kaza çıkacak!
- D) Eyvah! Kırmızı hırkalı yaramaz yine çıkageldi. Ne zaman annesi ve kardeşi ile buradan geçseler bizi ürkütmeyi görev sayar. O yetmezmiş gibi bugün bir de şapkalı amcamız var. Dur, şunun etrafında uçup onu rahatsız edeyim!

7. Aşağıdaki metinlerden hangisine “Sosyal Medyanın Tüketici Davranışlarına Etkisi” başlığının getirilmesi en uygundur?

- A) Sosyal medya bağımlılığı, özellikle akıllı telefonların hayatımıza girmesiyle giderek arttı. Görünür olma ve başkalarının hayatını takip etme isteğinin günümüzde kimileri için abartılı bir hâl aldığını söyleyen uzmanlar, sosyal medya bağımlılığının kontrol altına alınmadığı takdirde kaygı bozukluklarından depresyona kadar pek çok zararı olabileceğini vurguluyor.
- B) Sosyal medyada bulunan içerikler, bunlardan yararlananların tutumunu ve sosyal medya pazarlamasını biçimlendirmektedir. İnsanlar, bir ürünü satın almaya karar verme noktasında sosyal medyadaki kullanıcı veya firma tarafından oluşturulmuş içeriklerden etkilenmektedir.
- C) Son dönemlerde toplumsal hayatta yaşanan birçok gelişme internetin doğrudan ya da dolaylı etkisiyle ortaya çıkmaktadır. Sosyal medya adı verilen bu yeni iletişim mecrası, eski medya araçlarından farklı ve yaşadığımız zamanın ruhuna daha uygundur.
- D) İnsanlık tarihi boyunca var olan iletişim, çağımızda yeni bir boyut kazanmıştır. Hızla değişen teknoloji, giderek artan istek ve ihtiyaçlar birtakım iletişim araçlarının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu iletişim araçlarının en önemlisi günümüzde çok etkin kullanılan internettir. İnsanlar, internet ve sosyal medya sayesinde yeni iletişim olanaklarına sahip olmuşlardır.

4. Tema

8. Türklerin bilinen ilk alfabesi olan Orhun alfabesinde 38 harf vardır. Bu alfabeyle oluşturulan yazılar sağdan sola okunur. Orhun alfabesinin bazı özellikleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Ünlüler					
Orhun alfabesinde ünlüleri veren simgeler dört tanedir.					
A/E	I/İ	O/U	Ö/Ü		
↯	↑	>	N		
Ünlü Uyumu Gerektiren Ünsüzler					
Bazı ünsüzler, kalın ve ince ünlülerle birlikte kullanım durumlarına göre iki farklı simgeyle gösterilir.					
İnce Ses (E, İ, Ö, Ü ile)	B	G	D	K	L
	⊗	⊕	⊗	⊗	⊗
Kalın Ses (A, I, O, U ile)	↷	⊕	⊗	⊗	⊗
İnce Ses (E, İ, Ö, Ü ile)	N	R	S	T	Y
	⊗	↑	⊗	⊗	⊗
Kalın Ses (A, I, O, U ile)	↷	⊕	⊗	⊗	⊗

Tüm Ünlüler ile Aynı Yazılan Ünsüzler				
Bazı ünsüzler, hem ince hem de kalın ünsüzlerle kullanıldığında aynı şekilde yazılır.				
Ç	M	P	Ş	Z
⊗	⊗	1	⊗	⊗
Birleşik Sesler				
Bazı semboller birden çok sesi karşılar.				
İÇ/Çİ	İK/Kİ	OK/KO	ÖK/KÖ	
⊗	⊗	⊗	⊗	
NY	NG	NT	NÇ	LT
⊗	⊗	⊗	⊗	⊗

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi "Suna, Tonguç, Bilge, Umay" isimlerinden herhangi birinin Orhun alfabesine göre yazımı değildir?

- A) D ↯ ⊗ >
- B) ↯ ⊗ > ⊕
- C) ⊗ > ⊕ > ⊗
- D) ↯ ⊕ ⊗ ↑ ⊗

9. Aşağıda bir cep telefonunun garanti şartları ve kullanım kılavuzu verilmiştir.

GARANTİ ŞARTLARI

1. Garanti süresi, ürünün teslim tarihinden itibaren başlar ve üç yıldır.
2. Garanti hizmetinden faydalanmak için faturanın gösterilmesi gerekmektedir.
3. Ürünün, garanti süresi içinde gerek malzeme ve işçilik gerekse montaj hatalarından dolayı arızalanması hâlinde hiçbir ücret talep edilmeksizin tamiri yapılacaktır.
4. Ürünün, kullanım kılavuzunda yer alan hususlara aykırı kullanılmasından kaynaklanan arızalar garanti kapsamı dışındadır.

KULLANIM KILAVUZU

1. Telefonunuz için hasarlı güç kabloları, priz veya fişleri kullanmayınız.
2. Telefonunuzu sıvı temasından koruyunuz.
3. Herhangi bir arıza meydana gelirse telefonunuzu kendiniz tamir etmeyiniz.
4. Telefonunuza, güvenilir olmayan internet sitelerinden yazılım indirmeyiniz.

Dört farklı müşteri, bozulan telefonlarının garanti kapsamında tamir edilmesini istemektedir. Telefonu aldıkları firmaya bu amaçla bir dilekçe yazmışlardır.

Buna göre aşağıdaki taleplerden hangisinin firmadan olumlu cevap alması beklenir?

- A) İki yıl önce firmanızdan aldığım cep telefonum şarj olmuyor. Faturam olmadığı için kimlik bilgilerimi gönderiyorum. Ürünün değiştirilmesini veya ücretsiz tamirini talep ediyorum.
- B) İnternet sitenizden iki buçuk yıl önce aldığım ve faturasını sakladığım cep telefonum son iki haftadır aşırı ısınıyor. Ürünün firmanız tarafından tamir edilmesini istiyorum.
- C) Henüz iki ay önce firmanızdan aldığım telefonum üzerine su döküldü. Telefonum o günden beri çalışmıyor. Cihazımın garanti kapsamında tamir edilmesini istiyorum.
- D) Firmanızdan bir yıl önce aldığım cep telefonu, kullanım kılavuzuna uygun kullandığım hâlde arızalandı. Ürünü onarmak için söktüğümde bazı parçaların paslandığını gördüm. Ürünün tamir edilmesini istiyorum.

10. Bugünkü sanat iklimi, sanatçılardan toplumun dertlerini ele alan şiiirler istiyor. Ben de genç bir şiiirler olarak böyle şiiirler yazmaya çalışıyorum. Peki, ödevimi tam olarak yerine getirebiliyor muyum, dertlerinin çaresini arayan halka rehberlik edebiliyor muyum? Ne gezer! Bir türlü yapamıyorum. Çünkü yazdığım şiiirler, o şiiirleri doğuran şartların gerisinde kalıyor. Hayat benden daha hızlı gidiyor, toplum benden daha fazlasını istiyor. Toplum beni takip edecekken ben toplumu takip ediyorum. Bu yüzden son zamanlarda büyük şiiirlerin, zamanı yakalamaya çalışırken izlediği yöntemlere daha fazla odaklanıyorum.

Kendisinden böyle söz eden bir şiiir aşağıdakilerin hangisinde verilenlerle nitelendirilebilir?

- A) Öz eleştiri yapabilen - Gelişime açık
- B) Şiiirhane - Umutlu
- C) Kendine güvenen - Başkalarını önemseyen
- D) Gayretli - İçe dönük

4. Tema

11. Aşağıda büyük harflerin kullanıldığı yerlerle ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, semt vb.) büyük harfle başlar.
Uyarı: Özel ada dâhil olmayıp tamlama kuran şehir, il, ilçe, belde vb. sözcükler küçük harfle başlar.
- Yer adlarındaki ilk isimden sonra gelen ve deniz, nehir, göl, dağ, boğaz vb. tür bildiren ikinci isimler büyük harfle başlar.
- Yer, millet ve kişi adlarıyla kurulan birleşik kelimelerde sadece özel adlar büyük harfle başlar.

Bu kurallara göre,

- I. Dedem, geçen yıl bana bembeyaz bir Van kedisi almıştı.
- II. Türkiye'nin en önemli ulaşım noktalarından biri de Zigana geçididir.
- III. Marmaris'te bulunan Selimiye Köyü ziyaretçi akınına uğruyor.
- IV. Yarın akşam İç Anadolu'nun kuzey kesimlerinde yağış bekleniyor.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

A) I ve II.

B) I ve IV.

C) II ve III.

D) III ve IV.

